



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 108

din 15 martie 2026

Chișinău

Cu privire la declararea stării de alertă

În temeiul art. 23 alin. (1) din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 437-440, art. 600) și al art. 10 alin. (1), alin. (2) lit. a) și art. 16 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, 178-179, art. 332), cu modificările ulterioare, având în vedere analiza integrată a indicatorilor de risc realizată la nivelul Centrului Național de Management al Crizelor, în scopul prevenirii și reducerii impactului poluării mediului și al protejării sănătății populației, luând în considerare evaluarea riscurilor privind securitatea punctelor de captare utilizate pentru alimentarea cu apă potabilă și necesitatea protecției sănătății populației, inclusiv prin garantarea accesului la apă potabilă sigură pentru localitățile din regiunile aflate în zona de risc, din care rezultă:

- existența unei unde continue de poluare cu produse petroliere transportate de curentul apei pe cursul fluviului Nistru;
- depășirea valorilor admise ale indicatorilor de poluare cu produse petroliere în zona Naslavcea - Soroca, confirmată prin analize de laborator;
- riscul extinderii poluării către localitățile riverane situate în aval;
- existența riscurilor de contaminare a sistemelor de captare și alimentare cu apă potabilă pentru populația din localitățile care utilizează fluviul Nistru drept sursă de apă potabilă;
- necesitatea adoptării unor măsuri urgente pentru limitarea impactului asupra mediului, sănătății populației și infrastructurii de alimentare cu apă;
- necesitatea coordonării instituțiilor responsabile pentru gestionarea situației și prevenirea agravării consecințelor;

luând în considerare activarea Mecanismului de protecție civilă al Uniunii Europene și în scopul protejării populației, mediului și infrastructurii critice, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se declară stare de alertă de mediu în bazinul fluviului Nistru, pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale situate în districtul bazinului hidrografic al fluviului Nistru, inclusiv raioanele Drochia, Soroca, mun. Bălți, Sîngerei, Florești, Șoldănești, Telenești, Rezina, Călărași, Orhei, Dubăsari, mun. Chișinău, Criuleni, Anenii Noi, Tighina și localitățile din stânga Nistrului, precum și parțial raioanele Briceni, Edineț, Ocnița, Dondușeni, Rîșcani, Glodeni, Fălești, Ungheni, Nisporeni, Strășeni, Hîncești, Ialoveni, Cimișlia, Căușeni și Ștefan Vodă, pentru o perioadă de 15 zile, începând cu data de 16 martie 2026.

2. Ministerul Mediului se desemnează în calitate de instituție responsabilă pentru managementul răspunsului la situația de criză generată de poluarea fluviului Nistru. Coordonarea strategică va fi realizată de Centrul Național de Management al Crizelor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză.

3. Pe durata stării de alertă se dispun următoarele măsuri:

3.1. Ministerul Mediului, în cooperare cu Agenția de Mediu și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, va asigura monitorizarea permanentă a calității apei fluviului Nistru și prelevarea continuă a probelor.

3.2 Ministerul Mediului, în cooperare cu Agenția de Mediu, va activa mecanismele de cooperare cu laboratoare acreditate pentru analize complexe privind hidrocarburile petroliere, compușii organici volatili și alte substanțe chimice.

3.3. Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în comun cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Administrația Națională „Apele Moldovei” și echipele internaționale venite în sprijin ca urmare a activării Mecanismului de protecție civilă al Uniunii Europene, va continua intervențiile pentru limitarea răspândirii produselor petroliere și pentru colectarea impurităților de pe suprafața apei (instalarea și operarea barajelor de protecție, captarea și colectarea impurităților, precum și utilizarea altor mijloace tehnice pentru limitarea răspândirii poluanților).

3.4. Inspectoratul General pentru Situații de Urgență va asigura cu combustibil echipele internaționale venite în sprijin ca urmare a activării Mecanismului de protecție civilă al Uniunii Europene.

3.5. Ministerul Mediului va identifica și va stabili puncte de monitorizare pe fluviul Nistru, iar Inspectoratul General de Carabinieri, în comun cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, va asigura funcționalitatea acestora pe perioada stării de alertă.

3.6. Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în coordonare cu Ministerul Mediului, va identifica locuri de amplasare și va operaționaliza baze de operații, unde va integra la necesitate echipele de intervenție internaționale și

forțele de sprijin din cadrul Ministerului Apărării și Ministerului Afacerilor Interne.

3.7. Autoritățile administrației publice locale din localitățile riverane vor monitoriza situația în teritoriu și vor informa imediat Ministerul Mediului și Centrul Național de Management al Crizelor în cazul depistării unor acumulări de produse petroliere.

3.8. Operatorii sistemelor de alimentare cu apă vor monitoriza în mod continuu calitatea apei captate din fluviul Nistru.

3.9. În cazul depășirii limitelor admisibile de poluanți, autoritățile administrației publice locale și/sau operatorii vor reduce sau vor suspenda temporar captările de apă și vor asigura surse alternative de alimentare, iar autoritățile administrației publice locale vor organiza distribuirea apei potabile prin mijloace alternative în localitățile afectate.

3.10. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, va întreprinde măsuri pentru aprovizionarea alternativă cu apă potabilă și apă de uz casnic a localităților afectate.

3.11. Agenția Rezerve Materiale, la solicitarea instituțiilor abilitate, în temeiul art. 10 alin. (1), art. 2 lit. a), art. 16 alin. (1) și art. (3) lit. a) din Legea nr.104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, va asigura eliberarea bunurilor materiale din rezervele de stat și de mobilizare cu titlu de deblocare, în baza deciziei Prim-ministrului, cu elaborarea și prezentarea spre aprobare a hotărârii de Guvern corespunzătoare.

3.12. Ministerul Apărării, la solicitarea autorităților publice, va contribui cu forțele și mijloacele Armatei Naționale pentru acordarea sprijinului necesar.

3.13. Ministerul Sănătății, prin intermediul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, va asigura supravegherea indicatorilor de sănătate publică pentru monitorizarea impactului potențial asupra sănătății populației, inclusiv prin continuarea prelevării și analizei probelor de apă în punctele critice și informarea autorităților competente despre evoluția situației.

3.14. Biroul Politici de Reintegrare și delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control vor asigura comunicarea și coordonarea măsurilor ce vizează localitățile din stânga Nistrului, mun. Bender și perimetrul Zonei de Securitate (segmentul temporar necontrolat de autoritățile constituționale), prin intermediul platformelor de interacțiune existente între Chișinău și Tiraspol.

3.15. Autoritățile administrației publice locale, în comun cu operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă, vor informa populația să nu utilizeze apa din râul Nistru până la revenirea acesteia la valorile admise, în conformitate cu normele sanitare și de protecție a mediului.

3.16. Ministerul Mediului, în cooperare cu autoritățile competente, va continua cooperarea cu autoritățile din Ucraina și cu partenerii internaționali pentru limitarea impactului poluării și eliminarea consecințelor acesteia.

4. Ministerul Mediului, în cooperare cu Centrul Național de Management al Crizelor și cu alte instituții competente, va asigura informarea periodică a populației privind evoluția situației și măsurile aplicate.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se aduce de îndată la cunoștința populației prin mijloacele de informare în masă.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministru al infrastructurii
și dezvoltării regionale

Vladimir BOLEA

Ministrul mediului

Gheorghe HAJDER

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN

Ministrul sănătății

Emil CEBAN

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la declararea stării de alertă

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii de Guvern este elaborat de către Ministerul Mediului, în calitate de autoritate competentă în domeniul protecției mediului, în comun cu Centrul Național de Management al Crizelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului privind declararea stării de alertă este elaborat în temeiul art. 23 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, care prevede competența Guvernului de a declara starea de alertă pe teritoriul unor unități administrativ-teritoriale atunci când analiza indicatorilor de risc indică imposibilitatea limitării consecințelor crizei fără implementarea unor măsuri suplimentare.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

2.2.1. Prezentarea situației curente

Un incident de poluare a fost semnalat recent pe fluviul Nistru, fiind confirmată prezența unor substanțe poluante în apă pe anumite sectoare ale cursului de apă. Primele evaluări indică faptul că acest incident a generat un impact asupra calității apei râului, ceea ce a determinat activarea procedurilor de monitorizare și intervenție din partea autorităților competente. Instituțiile responsabile au inițiat prelevarea de probe și analize de laborator pentru a determina natura poluanților și amploarea exactă a contaminării.

În contextul acestui incident, există indicii privind afectarea temporară a stării ecologice a fluviului Nistru, fiind necesară monitorizarea continuă a parametrilor de calitate a apei pentru a evalua evoluția situației și potențialele riscuri pentru ecosistemele acvatice și pentru utilizările apei. Autoritățile continuă investigațiile pentru identificarea sursei poluării și pentru stabilirea măsurilor necesare de limitare a impactului asupra mediului și a resurselor de apă.

2.2.2. Cauzele care au dus la apariția problemei

Cauza principală a incidentului de poluare a râului Nistru este asociată cu deteriorarea infrastructurii hidrotehnice situate în amonte, pe teritoriul Ucrainei, în urma bombardamentului rusesc asupra complexului hidroenergetic nistrean de la Novodnistrovsk din data de 7 martie 2026. Aceste acțiuni militare au generat avarii la instalații și structuri tehnice utile, ceea ce a declanșat antrenarea în cursul râului a unor sedimente, reziduuri și alte substanțe potențial poluante acumulate în lacul de acumulare sau în zonele adiacente infrastructurii hidrotehnice.

În același timp, perturbarea funcționării normale a sistemelor hidrotehnice și a instalațiilor conexe a condus la modificări ale regimului hidrologic și la mobilizarea unor depozite de nămol sau materiale contaminate existente în bazinul hidrografic superior. Aceste procese au determinat transportul în aval al unor cantități sporite de materii în suspensie și substanțe poluante, contribuind la degradarea temporară a calității apei râului Nistru și la apariția incidentului de poluare semnalat pe teritoriul Republicii Moldova.

2.2.3. Problemele care se propun a fi soluționate prin intermediul proiectului actului normativ

Incidentul de poluare înregistrat pe fluviul Nistru a generat riscuri semnificative pentru securitatea resurselor de apă, pentru funcționarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă și pentru integritatea ecosistemelor acvatice din aval. În lipsa instituirii unui regim special de gestionare a situației, capacitatea autorităților de a interveni rapid și coordonat ar putea fi limitată, iar măsurile necesare pentru prevenirea extinderii impactului ar putea fi întârziate. În acest context, proiectul actului normativ urmărește crearea cadrului necesar pentru mobilizarea operativă a instituțiilor competente, pentru consolidarea mecanismelor de monitorizare a calității apei și pentru asigurarea unui răspuns instituțional coordonat la nivel național.

O altă problemă majoră care se impune a fi soluționată prin instituirea stării de alertă vizează necesitatea intensificării monitorizării hidrochimice și hidrobiologice a fluviului Nistru, precum și a sistemelor de captare a apei utilizate pentru alimentarea populației și a activităților economice. În absența unor măsuri speciale, există riscul ca evoluția fenomenului de poluare să nu fie evaluată în timp util, ceea ce ar putea afecta capacitatea autorităților de a adopta măsuri preventive sau de protecție adecvate. Prin urmare, actul normativ propus urmărește instituirea unor mecanisme suplimentare de supraveghere, raportare operativă și coordonare interinstituțională.

Totodată, proiectul urmărește soluționarea problemelor legate de gestionarea rapidă a potențialelor efecte asupra mediului și asupra populației, inclusiv prin crearea premiselor pentru aplicarea unor măsuri temporare de limitare a impactului poluării și pentru consolidarea capacității de intervenție a autorităților publice centrale și locale. Instituirea stării de alertă permite mobilizarea resurselor instituționale și tehnice necesare, facilitarea schimbului de informații cu autoritățile din statele vecine și adoptarea unor măsuri preventive menite să reducă riscurile pentru sănătatea publică, biodiversitate și utilizarea durabilă a resurselor de apă.

2.2.4. Actele normative și aspectele insuficient reglementate, nereglementate sau care urmează a fi abrogate

Nu este aplicabil

2.2.5. Principalele părți interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în intervenția propusă pentru gestionarea incidentului de poluare a râului Nistru sunt autoritățile publice centrale cu responsabilități în domeniul protecției mediului, gestionării resurselor de apă și securității civile. În acest sens, un rol central îl au Ministerul Mediului, Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Agenția „Apele Moldovei”, instituții responsabile de monitorizarea calității apei, evaluarea impactului asupra ecosistemelor și coordonarea măsurilor de protecție a resurselor de apă. De asemenea, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență este implicat în coordonarea intervențiilor și în aplicarea măsurilor specifice instituirii stării de alertă.

Un alt grup important de părți interesate îl constituie autoritățile publice locale din localitățile riverane râului Nistru, precum și operatorii de servicii publice de alimentare cu apă și canalizare, care pot fi direct afectați de degradarea calității apei. Acești actori au un rol esențial

în implementarea măsurilor de protecție la nivel local, în informarea populației și în asigurarea funcționării în condiții de siguranță a sistemelor de captare și tratare a apei.

Totodată, intervenția implică și cooperarea cu parteneri externi și instituții din statele vecine, în special autoritățile competente din Ucraina responsabile de gestionarea bazinului hidrografic al Nistrului. În același timp, sunt relevante organizațiile societății civile active în domeniul protecției mediului, instituțiile de cercetare și comunitățile locale, care pot contribui la monitorizarea situației, la furnizarea de expertiză și la asigurarea transparenței în gestionarea incidentului de poluare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În contextul producerii incidentului de poluare pe râul Nistru, proiectul actului normativ are drept obiectiv instituirea unui mecanism juridic și operațional care să permită autorităților publice intervenția rapidă și coordonată pentru limitarea impactului asupra mediului, populației și infrastructurilor de alimentare cu apă. În acest sens, proiectul prevede declararea stării de alertă de mediu pe bazinul fluviului Nistru, pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale situate în bazinul râului Nistru, inclusiv raioanele Drochia, Soroca, mun. Bălți, Sîngerei, Florești, Șoldănești, Telenești, Rezina, Călărași, Orhei, Dubăsari, mun. Chișinău, Criuleni, Anenii Noi, Tighina și regiunea transnistreană, precum și parțial: Briceni, Edineț, Ocnița, Dondușeni, Rîșcani, Glodeni, Fălești, Ungheni, Nisporeni, Strășeni, Hîncești, Ialoveni, Cimișlia, Căușeni și Ștefan Vodă, pentru o perioadă de 15 zile.

Proiectul urmărește limitarea propagării poluantului în cursul râului și aplicarea măsurilor tehnice necesare pentru reducerea impactului asupra mediului. În funcție de natura substanței implicate, autoritățile pot aplica intervenții tehnice precum instalarea barierelor de retenție și utilizarea materialelor absorbante pentru colectarea poluantului.

Totodată, proiectul prevede monitorizarea continuă a calității apei și evaluarea impactului asupra ecosistemelor acvatice prin prelevarea și analiza probelor de apă și sedimente. Aceste activități vor permite estimarea evoluției undei de poluare și adoptarea măsurilor preventive în sectoarele care ar putea fi afectate.

În vederea protejării sănătății populației, proiectul stabilește posibilitatea aplicării unor măsuri operative, inclusiv sistarea temporară a captării apei pentru consum uman, restricționarea utilizării apei pentru irigații sau adăparea animalelor și interzicerea temporară a activităților recreative în sectoarele afectate ale râului.

De asemenea, proiectul prevede mobilizarea unor surse alternative de aprovizionare cu apă potabilă pentru populația din zonele afectate, precum și consolidarea cooperării interinstituționale și transfrontaliere în gestionarea situației.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea de a nu elabora și aproba proiectul nu a fost analizată.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea Proiectului de Hotărâre va avea un impact direct asupra autorităților publice locale din bazinul fluviului Nistru, cauzată de sistarea alimentării cu apă și necesitatea de identificare a surselor alternative și asigurarea cetățenilor și instituțiilor cu apă.

Ministerul Mediului, în calitate de autoritate responsabilă de protecția mediului, va asigura coordonarea măsurilor aplicabile pe durata stării de alertă, iar autoritățile și entitățile implicate/cu competențe relevante vor avea obligația implementării deciziilor conform Hotărârii aprobate.

Impactul asupra sectorului public se va manifesta prin mobilizarea instituțiilor responsabile de gestionarea resurselor de apă, protecția mediului, sănătatea publică și intervenția în situații de urgență, care vor asigura monitorizarea calității apei, coordonarea măsurilor de intervenție și limitarea efectelor poluării. Autoritățile administrației publice locale și operatorii serviciilor de alimentare cu apă vor avea un rol important în informarea populației, aplicarea restricțiilor privind utilizarea apei și adaptarea temporară a sistemelor de captare și aprovizionare cu apă potabilă. Totodată, gestionarea situației poate implica un efort administrativ și financiar suplimentar pentru instituțiile publice, determinat de necesitatea realizării activităților de monitorizare, intervenție și coordonare interinstituțională.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

În eventualitatea agravării situației, pot fi necesare alocări suplimentare din fondurile de urgență ale Guvernului, în condițiile prevederilor cadrului normativ, pentru susținerea măsurilor operative sau pentru atenuarea impactului socio-economic.

Instituirea stării de alertă în contextul incidentului de poluare a râului Nistru implică mobilizarea unui volum semnificativ de resurse financiare și logistice din partea autorităților publice, necesare pentru asigurarea intervenției operative, monitorizarea evoluției fenomenului de poluare și protejarea populației și a mediului. Costurile asociate intervenției sunt determinate de caracterul urgent al măsurilor, de necesitatea desfășurării unor activități de intervenție în teren pe o perioadă extinsă și de implicarea simultană a mai multor instituții publice cu responsabilități în domeniul protecției mediului și gestionării situațiilor de urgență.

Un prim capitol major de cheltuieli este reprezentat de mobilizarea personalului implicat în intervenția de urgență. În cadrul operațiunilor sunt implicate echipe ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, specialiști ai Agenției de Mediu, echipe tehnice ale Agenției „Apele Moldovei”, precum și personal din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului și al laboratoarelor acreditate pentru analiza calității apei. În condițiile declarării stării de alertă, aceste echipe sunt mobilizate în regim permanent, inclusiv în afara programului normal de lucru, ceea ce implică plata orelor suplimentare, acordarea diurnelor pentru personalul detașat în teren și acoperirea costurilor logistice aferente deplasărilor.

Estimativ, aproximativ 120–150 de specialiști vor fi implicați în operațiunile de monitorizare și intervenție pe o perioadă de cel puțin 14 zile.

Operațiunile de intervenție implică și costuri logistice semnificative legate de transport, combustibil și întreținerea echipamentelor utilizate în teren. În medie, aproximativ 30–40 de vehicule de intervenție vor fi utilizate pentru deplasarea echipelor și transportul echipamentelor de intervenție și monitorizare.

Un alt capitol important de cheltuieli îl reprezintă achiziția materialelor și echipamentelor necesare pentru limitarea propagării poluantului și protejarea ecosistemelor acvatice. În funcție de natura poluantului, intervenția poate presupune instalarea unor baraje absorbante sau bariere plutitoare menite să limiteze dispersia substanțelor contaminante în cursul râului. Aceste echipamente sunt utilizate frecvent în cazul poluărilor cu produse petroliere sau cu alte substanțe organice insolubile.

Este necesară achiziționarea seturilor de baraje absorbante plutitoare de tip industrial, utilizate pentru intervenții pe cursuri de apă. Pentru acoperirea sectoarelor critice ale râului și pentru instalarea mai multor bariere de protecție în punctele strategice, este necesară achiziția a cel puțin 600–800 metri de baraje absorbante.

În cazul în care natura poluantului permite utilizarea substanțelor neutralizante sau dispersante, va fi necesară achiziția de substanțe pentru reducerea toxicității poluantului sau pentru accelerarea proceselor naturale de degradare a contaminantului.

De asemenea, intervenția presupune utilizarea echipamentelor individuale de protecție pentru personalul implicat în operațiuni. Acestea includ costume de protecție chimică, măști respiratorii, mănuși speciale, cizme impermeabile și alte echipamente necesare pentru prevenirea expunerii personalului la substanțe toxice.

În cazul poluărilor accidentale ale cursurilor de apă, procesul de intervenție generează adesea cantități semnificative de deșuri contaminate, inclusiv materiale absorbante utilizate, sedimente poluate sau resturi colectate de pe malurile râului. Gestionarea acestor deșuri necesită implicarea unor operatori autorizați pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor periculoase, în conformitate cu legislația privind gestionarea deșeurilor. În cazul unui incident de poluare pe un curs de apă, cantitatea de deșuri contaminate generate în urma operațiunilor de curățare poate ajunge la aproximativ 50–80 de tone, incluzând materiale absorbante, sedimente și resturi contaminate.

Un alt capitol important de cheltuieli este reprezentat de monitorizarea intensificată a calității apei și de analizele de laborator necesare pentru evaluarea impactului poluării. În timpul stării de alertă, frecvența prelevării probelor de apă crește semnificativ, fiind necesară colectarea probelor din mai multe puncte situate de-a lungul cursului râului și din sistemele de captare utilizate pentru alimentarea cu apă potabilă.

Pe lângă analizele de laborator, este posibilă și necesitatea realizării unor expertize tehnice suplimentare privind contaminarea sedimentelor și a biotei acvatice. În astfel de situații, pot fi contractate institute de cercetare sau experți internaționali specializați în evaluarea poluărilor accidentale ale apelor.

Punerea în funcțiune a surselor alternative de aprovizionare cu apă necesită alocarea unor costuri suplimentare testarea funcțională sau reabilitarea sondelor existente care pot fi repute în exploatare, precum și pentru realizarea de noi foraje de captare a apei subterane. Aceste activități implică lucrări specializate de foraj, instalarea echipamentelor de pompare, testarea debitului și a stabilității hidraulice a surselor, precum și efectuarea analizelor fizico-chimice și microbiologice ale apei pentru a verifica conformitatea acestora cu parametrii de calitate pentru apă potabilă.

În același timp, implementarea acestor măsuri presupune și cheltuieli pentru contractarea operatorilor economici specializați în servicii de prospecțiuni hidrogeologice, foraje, testări tehnice și analize de laborator, precum și pentru lucrări de conectare a noilor surse la

infrastructura existentă de alimentare cu apă. Costurile pot include, de asemenea, mobilizarea echipamentelor, transportul utilajelor, lucrările de amenajare a platformelor de foraj și cheltuielile logistice necesare desfășurării intervențiilor într-un regim accelerat, în vederea asigurării continuității aprovizionării populației cu apă potabilă în condiții de siguranță.

Aceste costuri sunt justificate de necesitatea protejării sănătății publice, a ecosistemelor acvatice și a infrastructurilor de alimentare cu apă, precum și de obligația autorităților publice de a interveni rapid pentru limitarea impactului unui incident de poluare asupra resurselor de apă ale râului Nistru. Intervenția promptă și coordonată poate preveni consecințe economice și de mediu mult mai grave, care ar genera costuri semnificativ mai mari pe termen mediu și lung.

În eventualitatea agravării situației, pot fi necesare alocări suplimentare din fondurile de urgență ale Guvernului, în condițiile legii, pentru susținerea măsurilor operative sau pentru atenuarea impactului socio-economic. Estimarea exactă a unor asemenea cheltuieli depinde de evoluția indicatorilor de risc și de durata aplicării măsurilor.

Acest regim facilitează intervenția rapidă în cazul apariției unor disfuncționalități, prevenind escaladarea riscurilor și protejând funcționarea continuă a activităților economice esențiale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Incidentul de poluare a râului Nistru și instituirea stării de alertă pot genera efecte temporare asupra activităților economice desfășurate de operatorii din sectorul privat care utilizează resursele de apă ale râului sau depind direct de acestea. În special, companiile din domeniul agriculturii, industriei alimentare și al serviciilor recreative pot fi afectate de restricțiile temporare privind utilizarea apei din râul Nistru. Măsuri precum sistarea captării apei pentru anumite utilizări sau interzicerea pescuitului pot conduce la perturbări operaționale pentru agenții economici care desfășoară activități în zonele riverane, generând costuri suplimentare legate de identificarea unor surse alternative de apă sau de adaptarea proceselor tehnologice.

Totodată, anumite segmente ale sectorului privat pot avea un rol activ în gestionarea efectelor incidentului, în special companiile specializate în servicii de mediu, transportul și eliminarea deșeurilor periculoase, furnizarea echipamentelor de intervenție sau realizarea analizelor de laborator. Contractarea unor operatori economici pentru colectarea materialelor contaminate, transportul acestora către instalații autorizate și efectuarea unor expertize tehnice poate genera oportunități economice pentru aceste companii, contribuind la mobilizarea capacităților existente în sectorul privat. În acest context, colaborarea dintre autoritățile publice și operatorii economici specializați devine esențială pentru asigurarea unei intervenții eficiente și pentru limitarea impactului poluării asupra mediului și economiei locale.

4.4. Impactul social

Situația generată de poluarea fluviului Nistru cu produse petroliere și având în vedere rolul esențial al acestuia ca sursă principală de apă pentru numeroase localități din Republica Moldova, orice afectare a calității apei poate avea consecințe directe asupra accesului populației la apă potabilă, asupra sănătății publice și asupra funcționării serviciilor publice esențiale. În lipsa unor măsuri imediate, există riscul contaminării surselor de apă utilizate pentru consum uman, ceea ce ar putea conduce la perturbarea alimentării cu apă a populației și la creșterea riscurilor pentru sănătatea publică.

Incidentul de poluare a râului Nistru și instituirea stării de alertă pot avea un impact social semnificativ asupra comunităților situate în bazinul râului, în special în localitățile care depind direct de această sursă de apă pentru consumul casnic, agricultură sau alte activități economice. Restricțiile temporare privind utilizarea apei din râu, inclusiv sistarea captării pentru consum uman sau limitarea utilizării acesteia pentru adăparea animalelor, pot genera dificultăți pentru populația locală, în special în zonele rurale. În aceste condiții, autoritățile publice vor trebui să asigure informarea promptă și transparentă a cetățenilor, precum și implementarea unor măsuri alternative de aprovizionare cu apă potabilă, pentru a reduce impactul asupra condițiilor de trai ale populației.

Percepția riscului de contaminare a apei sau a resurselor naturale poate conduce la o creștere a nivelului de preocupare publică și la necesitatea unei comunicări constante din partea autorităților competente. În acest context, este esențial ca instituțiile responsabile să ofere informații actualizate privind evoluția situației, rezultatele monitorizării și măsurile de protecție adoptate, pentru a preveni apariția panicii sau a dezinformării.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Amplora impactului asupra mediului depinde în mare măsură de natura poluantului, de concentrația acestuia, de durata expunerii și de condițiile hidrologice existente în momentul producerii incidentului. Substanțele poluante introduse în cursul râului pot conduce la creșterea concentrațiilor de compuși toxici, la modificarea nivelului de oxigen dizolvat sau la creșterea turbidității apei, afectând astfel condițiile de viață ale organismelor acvatice. În funcție de tipul contaminantului, pot apărea efecte precum scăderea oxigenării apei, formarea unor pelicule la suprafața apei sau acumularea substanțelor toxice în sedimente. Aceste procese pot afecta capacitatea ecosistemului de a susține biodiversitatea și pot perturba procesele naturale de autoepurare ale râului, care joacă un rol important în menținerea echilibrului ecologic al sistemelor acvatice.

Odată depuse în sedimente, aceste substanțe pot rămâne în mediul acvatic pentru perioade îndelungate și pot fi eliberate treptat în apă în anumite condiții hidrologice sau chimice. Acest fenomen poate conduce la efecte de contaminare pe termen lung, chiar și după ce unda principală de poluare a trecut. În astfel de situații, este necesară monitorizarea sedimentelor și evaluarea gradului de contaminare pentru a determina dacă sunt necesare măsuri suplimentare de remediere sau de gestionare a impactului asupra mediului.

De asemenea, poluarea fluviului poate afecta zonele umede și habitatele naturale situate în proximitatea cursului de apă. Aceste ecosisteme au un rol important în filtrarea naturală a apei, în reglarea regimului hidrologic și în susținerea biodiversității. În cazul în care poluanții ajung în aceste zone, pot apărea efecte negative asupra vegetației acvatice și asupra speciilor de păsări, amfibieni și alte organisme care depind de aceste habitate. În plus, zonele umede pot funcționa ca zone de acumulare a poluanților, ceea ce poate conduce la efecte ecologice persistente dacă contaminarea este semnificativă.

4.6. Alte impacturi și informații relevante
<p>Situația generată de poluarea fluviului Nistru poate avea implicații asupra funcționării infrastructurilor critice care depind de resursele de apă, inclusiv asupra sistemelor de captare și alimentare cu apă potabilă, precum și asupra serviciilor publice esențiale din localitățile situate în bazinul hidrografic al fluviului. În cazul agravării fenomenului de poluare, pot apărea dificultăți în asigurarea continuității serviciilor de alimentare cu apă pentru populație, instituțiile publice și agenții economici.</p> <p>Totodată, gestionarea situației impune intensificarea activităților de monitorizare a calității apei, mobilizarea resurselor instituționale și consolidarea cooperării interinstituționale și transfrontaliere, în vederea limitării propagării poluanților și reducerii riscurilor asupra mediului și sănătății publice.</p> <p>Prin urmare, instituirea stării de alertă creează cadrul necesar pentru intervenția rapidă a autorităților competente, pentru coordonarea măsurilor de protecție a mediului și pentru prevenirea extinderii impactului negativ asupra ecosistemelor acvatice și asupra utilizării resurselor de apă.</p>
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este aplicabil.
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Nu este aplicabil
7. Concluziile expertizelor
Nu este aplicabil
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se încadrează în cadrul normativ existent.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ sunt cele prevăzute în cuprinsul acestuia.

Ministru

Gheorghe HAJDER